

EINDVERSLAG

Een mobiele kunstpresentatie voor jongeren in ziekenhuizen

Kunstberg is een project van Stichting BeeldBepalend

Meer informatie

<https://www.stichtingbeeldbepalend.nl/projecten/kunstberg>

EINDVERSLAG PROJECT KUNSTBERG

Inleiding.....	3
Doelstellingen en proces.....	4
Inhoud mobiele kunstpresentatie.....	6
Overzicht verwerkingsopdrachten.....	7
Medewerkers Kunstberg.....	8
Met dank aan.....	9
Foto's maakproces mobiele kunstpresentatie.....	10

INLEIDING

Beste lezer,

Hartelijk bedankt voor de interesse in het project Kunstberg van Stichting BeeldBepalend.

Als projectleider vind ik het hartverwarmend om te ervaren dat zoveel mensen Kunstberg hebben gesteund. Mede dankzij de grote inzet van fondsen, sponsors, vrijwilligers en organisaties die hebben meegedacht, hebben wij de doelstelling van Kunstberg kunnen realiseren. Hierdoor is het mogelijk geworden om jongeren die in een ziekenhuis moeten verblijven, een mooi moment te kunnen bieden waarbij de aandacht niet naar het ziek-zijn gaat. Dat is iets om dankbaar voor te zijn.

Het eindproduct van Kunstberg is een mobiele kunstpresentatie - ook wel kunstkar genoemd - die langs de kamers en bedden wordt gereden. Afgelopen zomer is deze in gebruik genomen en op 2 oktober 2019 officieel geopend op de Verpleegafdeling Kinderen. Dat is een grote mijlpaal voor dit project.

De mobiele kunstpresentatie bevat aansprekende activiteiten voor jongeren die in een ziekenhuis moeten verblijven. Daarmee dient Kunstberg een educatief belang. Daarnaast biedt de kunstkar voor pedagogisch medewerkers, een extra mogelijkheid om met hun patiënten in gesprek te komen.

Om de kunstkar te ontwikkelen, is in samenwerking met Stichting BeeldBepalend veel werk verzet. In het bijzonder wil ik Martini Ziekenhuis Groningen, Fablab Groningen, Wienke Interieur, Viesueel Geweld, Academie Minerva en OpMaat3D noemen.

Het volledige proces van Kunstberg staat beschreven in dit eindverslag. Ook heb ik foto's toegevoegd van het maakproces.

Kunstberg wil aansluiten bij de doelstelling van het Martini Ziekenhuis: patiënten laten ervaren dat zij – ondanks hun ziekte – deel blijven uitmaken van de maatschappij. Het inzetten van kunst is een manier om dit mogelijk te maken.

Mijn hoop voor de toekomst is dan ook dat veel kinderen van Kunstberg kunnen genieten.

Met vriendelijke groet,

Ingrid de Vries
Projectleider Kunstberg

DOELSTELLINGEN EN PROCES

Het project Kunstberg bevat twee hoofddoelen:

- kinderen in het ziekenhuis mogelijkheden geven tot kunsteducatie zodat zij hun culturele vaardigheden blijven ontwikkelen;
- kinderen in het ziekenhuis een mooi moment bieden waarbij de aandacht niet naar het ziek-zijn gaat.

Het einddoel van Kunstberg is het maken van een prikkelende mobiele kunstpresentatie voor jongeren van 10- 18 jaar. Deze kunstpresentatie, in de vorm van een speciale kunstkar, bevat materialen die betrekking hebben op enkele kunstwerken die in het Martini Ziekenhuis te vinden zijn. Daarmee dient Kunstberg een educatief belang.

Doordat de kunstkar langs de kamers en bedden wordt gereden, komen de jongeren op een laagdrempelige manier in aanraking met de kunstwerken en worden zij uitgedaagd om hierop te reflecteren. Voor de pedagogisch medewerkers van het Martini Ziekenhuis biedt de kunstkar een middel om met de patiënten in gesprek te gaan.

Om de doelen van Kunstberg te bereiken, ging Stichting BeeldBepalend langdurige en intensieve samenwerkingen aan met Academie Minerva, Martini Ziekenhuis Groningen en Fablab Groningen. Daarnaast verleenden diverse bedrijven en instellingen hun medewerking. Het gehele traject (2015-2019) van Kunstberg is onder te verdelen in verschillende fases:

- Voortraject en ontwikkeling inhoud
- Ontwerp en vormgeving van de kunstkar
- Realisatie
- Ingebruikname

Voortraject en ontwikkeling inhoud (2015-2016)

In het voortraject deden studenten Peter van der Weele en Myrthe Denkers vanuit de Verkorte Docentenopleiding (Academie Minerva) uitgebreid onderzoek naar wat de doelgroep nodig heeft en welke educatieve inhoud voor de kunstkar passend zou zijn.

Bij het onderdeel 'inhoud mobiele kunstpresentatie' wordt de inhoud voor Kunstberg verder beschreven. Het onderzoek van Peter en Myrthe werd uitgevoerd op de kinderafdeling van het Martini Ziekenhuis Groningen. Hierbij was tevens de omgeving (verpleegkundigen, ouders en belangstellenden) betrokken.

Uit het onderzoek blijkt dat het inzetten van kunst in de zorg een breed draagvlak heeft. Hieruit blijkt ook dat Kunstberg een groot belang dient.

Ontwerp en vormgeving van de kunstkar (2017-2018)

De resultaten van het vooronderzoek vormden de basis voor de vormgeving en het uiteindelijke ontwerp van de kunstkar. Tijdens dit traject hebben wij (Stichting BeeldBepalend en projectleider Ingrid de Vries) diverse gesprekken gevoerd met professionele makers in de stad Groningen.

Na een interessante, maar ook vrij intensieve zoektocht, besloten wij om samen te werken met Fablab Groningen en Viesueel Geweld. Beide partijen beschikken over de benodigde ervaring met kunstprojecten en zijn op de hoogte van de doelgroep van Kunstberg.

Fablab Groningen heeft, in samenwerking met OpMaat3D, zorgvuldig onderzoek gedaan naar een geschikt ontwerp van de benodigde kunstkar. Hierbij is rekening gehouden met diverse eisen:

- ervoor zorgen dat de educatieve inhoud tot zijn recht kan komen;
- aansluiten bij de belevingswereld van kinderen in ziekenhuizen;
- voldoen aan alle technische en hygiënische normen van het Martini Ziekenhuis.

Tijdens dit traject heeft Viesueel Geweld ons uitgebreid en waardevol advies gegeven over het stopmotion-gedeelte in de kunstkar. De combinatie van deze makers heeft ervoor gezorgd dat er door Fablab Groningen een innovatief ontwerp is neergezet.

Realisatie (2018-2019)

De realisatie van de kunstkar werd ondergebracht bij Wienke Interieur. Wienke Interieur voert regelmatig grote projecten uit en volgt daarbij de nieuwste ontwikkelingen. Aangezien Wienke Interieur zowel met Fablab Groningen als OpMaat3D samenwerkt, was het ook voor Kunstberg mogelijk om het uiteindelijke ontwerp naadloos in te passen.

Myrthe Denkers was in 2015-2016 vanuit Academie Minerva betrokken bij het vooronderzoek. Voor de kunstkar heeft zij de tekening aan de buitenkant ontworpen. Op deze manier vallen vorm en inhoud op de juiste manier samen.

Ingebruikname (2019)

Na het realiseren van de kunstkar heeft Bertus Wienke van Wienke Interieur de kunstkar naar het Fablab gebracht. Daarna zorgde René de Boer ervoor dat de elektriciteit werd aangesloten. Ook installeerde hij de stopmotion studio en de laptop zodat de kinderen op een prettige en veilige manier met de kunstkar kunnen werken. Na het afronden van deze werkzaamheden, vervoerde het bedrijf Greatwaves de kunstkar vanuit het Fablab naar het Martini Ziekenhuis.

Met de komst van de kunstkar op de kinderafdeling heeft dit project in de zomer van 2019 letterlijk en figuurlijk wielen gekregen. Daar zijn we ontzettend dankbaar voor. Hiermee kunnen wij jongeren in het Martini Ziekenhuis daadwerkelijk een mooie en zinvolle tijdsbesteding bieden. Hiermee heeft dit project het doel behaald.

INHOUD MOBIELE KUNSTPRESENTATIE

Onderdelen

De kunstkar bevat verschillende verwerkingsopdrachten, naar aanleiding van een aantal kunstwerken die in het Martini Ziekenhuis Groningen te zien zijn. In de lades zijn gelamineerde verwerkingsopdrachten op A3-formaat te vinden en (knutsel)materialen om stopmotion films te maken. Voor de vrijwilligers die de kunstkar gaan inzetten is een werkinstructie aanwezig.

Stopmotion studio

Het bovendeel van de kunstkar is ingericht als stopmotion studio. Het schilderij *De Wandeling* (te vinden in het Martini Ziekenhuis) vormt hierbij het uitgangspunt.

Om een stopmotion film te maken, wordt gebruikgemaakt van een camera en een laptop. Op de laptop is een stopmotion programma geïnstalleerd waarmee jongeren snel en gemakkelijk aan de slag kunnen en het resultaat via een beveiligde omgeving kunnen delen.

Laptop en camera

Als laptop is gekozen voor de Lenovo Yoga 330 (met 11 inch monitor). Deze is licht en betrouwbaar. De laptop is voorzien van een touch screen en kan volledig worden omgeklapt (waardoor deze ook als een tablet kan worden gebruikt); dit is vooral handig wanneer de jongere vanuit zijn of haar bed met Kunstberg aan de slag gaat.

De HUE HD camera is buigzaam en wordt wereldwijd ingezet in het onderwijs. Op de open dag van het Martini Ziekenhuis hebben wij kinderen met deze camera laten werken: deze blijkt zeer intuïtief te werken. Ook Viesueel Geweld, een partij die zeer ervaren is in het maken van animatiefilms met kinderen, heeft uitstekende ervaringen met dit type camera.

Verwerkingsopdrachten

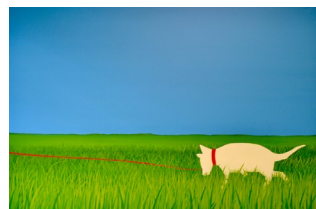
In de bovenste lades zijn (teken)materialen en verwerkingsopdrachten aanwezig. Deze werkbladen hebben telkens een verschillende opzet, zodat de jongere kan kiezen welke vorm het meeste aanspreekt. Er komen verschillende onderwerpen aan bod, zoals: de hond in de kunst, vormen, materiaalgebruik en kleuren.

Zowel bij de stopmotion studio als de werkbladen, is het belangrijk dat de vrijwilliger samen met de jongere aan de slag gaat. Op die manier wordt het makkelijker om met jongeren in gesprek te blijven over wat het kunstwerk bij hen oproept.

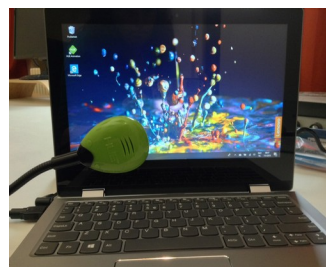
Animatie-programma, camera en instructieboek

Werk 'De Wandeling'

Laptop en HUE HD camera: deze worden ingezet bij de stopmotion studio

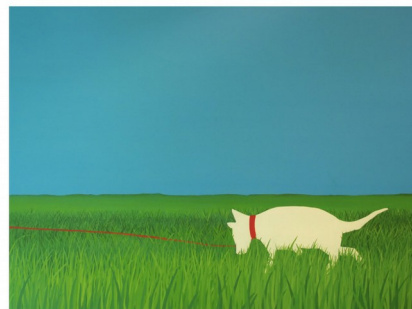

Werkblad 'Plattegrond'

OVERZICHT VERWERKINGSOPDRACHTEN

Samengesteld en ontworpen door Peter van der Weele (Verkorte Docentenopleiding Academie Minerva)

Korte toelichting

Met de *Plattegrond* kunnen kinderen die dat mogen, samen met een volwassene de afdeling verlaten en de kunstwerken opzoeken. *De Wandeling* geeft informatie over de hond in de kunst. De jongere wordt hierbij uitgedaagd om zijn of haar eigen verhaal te vertellen. Een manier om dit te doen, is het maken van een *elfje*: een gedicht van elf woorden. Een verhaal verbeelden in een tekening is ook een optie.

Het Berkenbos gaat over materiaalgebruik; hierbij wordt de jongere gestimuleerd om goed te kijken naar het schilderij en daarbij het materiaalgebruik te onderzoeken: wat doet dat met het beeld wat je ziet? *Vormen* werkt heel praktisch. Aan de hand van alledaagse voorwerpen is het mogelijk om vormen en contouren te onderzoeken.

MEDEWERKERS KUNSTBERG

Stichting BeeldBepalend (huidig bestuur en oud-bestuursleden)

Huidig bestuur

Like Veeman, voorzitter

Camilla Spadari, secretaris

René de Boer, penningmeester

Projectleider & initiatiefnemer

Ingrid de Vries

Academie Minerva: vooronderzoek en ontwikkeling inhoud kunstkar

- Peter van der Weele: maker van inhoudelijke verwerkingsopdrachten, deze zijn gebaseerd op diverse kunstwerken die in het Martini Ziekenhuis te zien zijn;
- Myrthe Denkers: bedenker stopmotion studio en ontwerp buitenkant kunstkar.

Martini Ziekenhuis Groningen Verpleegafdeling Kinderen: implementatie kunstkar

Met de pedagogisch medewerkers van het Martini Ziekenhuis (Verpleegafdeling Kinderen) werden alle technische eisen, hygiënische voorwaarden en de bruikbaarheid van de kunstkar afgestemd.

Fablab Groningen: ontwerp en ontwikkeling van de kunstkar

- Winand Slingenberg
- Kerensa Strijker

Wienke Interieur: realisatie en ontwikkeling van de kunstkar

Bertus Wienke

Viesueel Geweld: advisering over stopmotion-gedeelte kunstkar

- Willemijn van Arnhem
- Gerrald van der kolk

OpMaat3D: meedenken over ontwerp en realisatie van de kunstkar

Bart Kempinga (in samenwerking met Fablab en Wienke Interieur)

MET DANK AAN

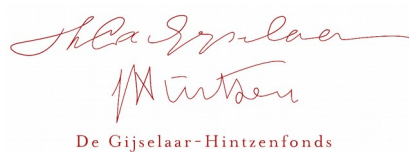
Kunstberg heeft veel steun ontvangen van diverse personen en organisaties; in de vorm van bijdragen, materiële middelen, kennisoverdracht en menskracht. Dat is fantastisch om te ervaren.

Dankzij de inbreng van deze grote groep mensen is een prachtige mobiele kunstpresentatie ontwikkeld en is Kunstberg in staat om een mooi moment te bieden aan jongeren die in een ziekenhuis moeten verblijven.

Alle fondsen, sponsors en partijen die op een andere manier hebben meegewerkt en/of meegedacht willen wij dan ook hartelijk bedanken voor hun medewerking.

Fondsen

- De Graaf-Drijvers Fonds - Prins Bernhard Cultuurfonds
- De Gijselaar-Hintzenfonds
- Stichting het Roode- of Burgerweeshuis

Stichting het Roode-
of Burgerweeshuis

Sponsors

- Albert Heijn Groningen, vestigingen Gedempte Zuiderdiep, Nieuwe Ebbingestraat en Brugstraat: statiegeldacties om de benodigde kunstkar te realiseren
- Greatwaves: vervoer van de kunstkar van het Fablab naar het Martini Ziekenhuis

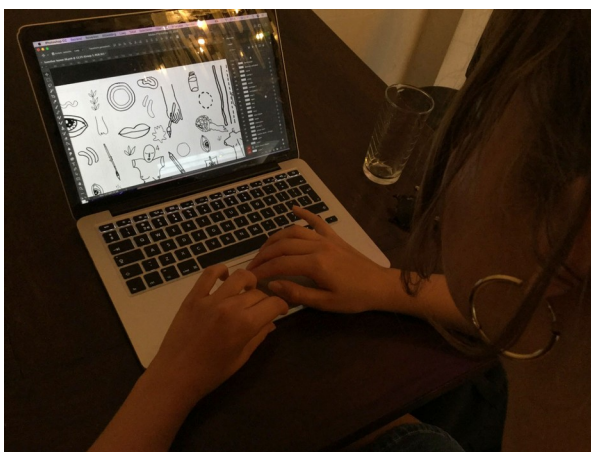
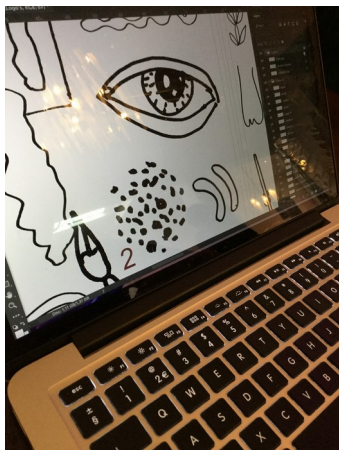
greatwaves

Overige partijen die medewerking hebben verleend of hebben meegewerkt aan Kunstberg

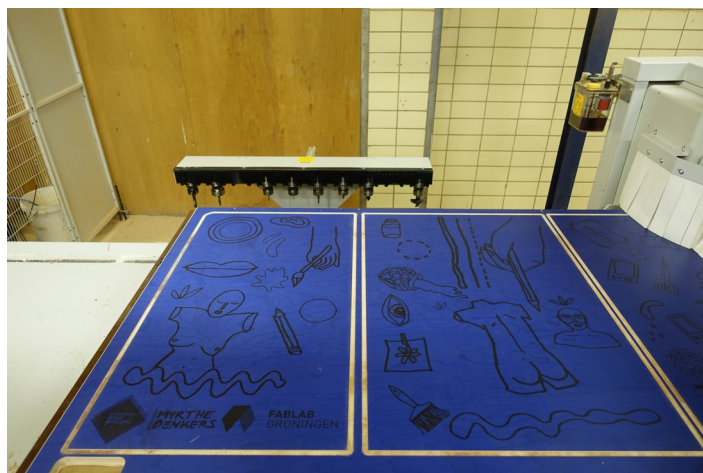
- Kunstcommissie Martini Ziekenhuis Groningen
- Academie Minerva: advisering en stagebegeleiding
- Drukkerij Hoekstra: drukwerk verwerkingsopdrachten en handleiding voor vrijwilligers
- Universitair Medisch Centrum Groningen: onderzoek educatieve inhoud
- Academisch Medisch Centrum Amsterdam: inspiratie voor de kunstkar
- Groninger Museum: uitwisselen van ervaringen

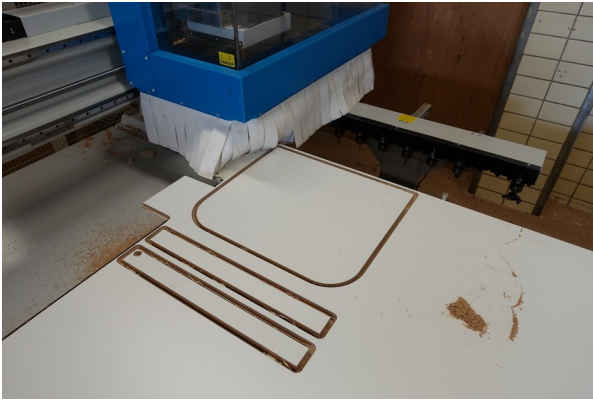
FOTO'S MAAKPROCES MOBIELE KUNSTPRESENTATIE

Myrthe Denkers werkt haar tekening voor de buitenkant uit.

Bertus Wienke (Wienke Interieur) bouwt de kunstkar.

De kunstkar is gereed.

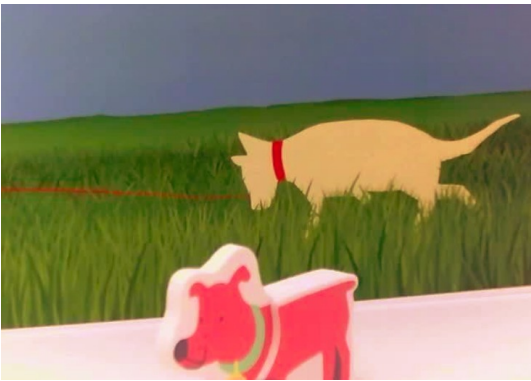
Bertus Wienke brengt de kunstkar naar Fablab Groningen zodat de binnenkant kan worden ingericht.

In het Fablab maakt René de Boer de verlichting, elektriciteit en de stopmotion studio in orde.

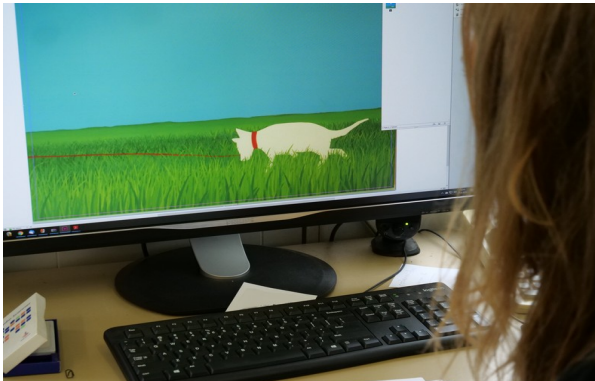
Stopmotion films (naar aanleiding van testen animatie-software en de HUE-camera)

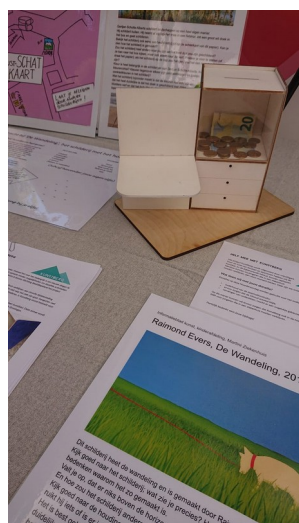
Verlichting binnenkant kunstkar (stopmotion studio)

Zomer 2019: De verwerkingsopdrachten (inhoud kunstkar) worden afgedrukt en gelamineerd op A3-formaat door Drukkerij Hoekstra.

25 augustus 2019: Stichting Beeldbepalend en project Kunstberg worden gepresenteerd op de Noorderzondag van Noorderzon Performing Arts Festival. Bij de kraam van Stichting BeeldBepalend is o.a. een verkleinde weergave van de kunstkar te zien, gemaakt door Fablab Groningen.

Een belangrijke dag! De kunstkar wordt van het Fablab naar het Martini Ziekenhuis vervoerd door GreatWaves.

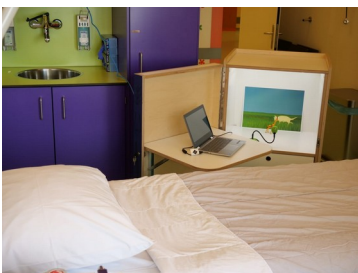
Knutselmateriaal

Handleiding voor medewerkers/vrijwilligers

De kunstkar op de Verpleegafdeling Kinderen van het Martini Ziekenhuis Groningen

2 oktober 2019: officiële opening van de kunstkar op de Verpleegafdeling Kinderen
(foto: Martini Ziekenhuis, Jan Buwalda)

Bericht Martini Ziekenhuis op Facebook naar aanleiding van de opening

Martini Ziekenhuis

18 uur · 🌐

...

Super trots: een eigen kunstkar voor de kinderafdeling van het Martini Ziekenhuis. Met grote trots en een brede glimlach namen de pedagogisch medewerkers vandaag de kunstkar in ontvangst. Deze kar kan langs de kamers en bedden rijden en geeft onze jonge patiënten de mogelijkheid om een kunstpresentatie te maken.

De inhoud is gebaseerd op diverse kunstwerken die elders in het Martini Ziekenhuis te zien zijn. De kunst wordt letterlijk naar de jongeren toe gebracht. Daarnaast bevat de kunstkar diverse activiteiten. Zo is het mogelijk om stopmotion films te maken. Dat is een techniek om beelden frame-voor-frame af te spelen. Samen vormen ze een filmpje.

De pedagogisch medewerkers en patiënten kunnen samen met de activiteiten aan de slag. Op deze manier is de kunstkar niet alleen een leuk tijdverdrijf, maar geeft het de pedagogisch medewerkers ook de mogelijkheid om met hun patiënten in gesprek te raken.

De kunstkar is ontwikkeld in samenwerking met Stichting BeeldBepalend, Academie Minerva, Fablab Groningen en Wienke Interieur.

Zie ook:

- *Stichting BeeldBepalend over Project Kunstberg:*
<https://www.stichtingbeeldbepalend.nl/projecten/kunstberg>
- *De kunstkar voor Kunstberg staat op wielen:*
<https://www.stichtingbeeldbepalend.nl/nieuws/kunstkar-kunstberg>
- *Kunstberg feestelijk geopend in het Martini Ziekenhuis Groningen*
<https://www.stichtingbeeldbepalend.nl/nieuws/opening-kunstberg>
- *Martini Ziekenhuis over Project Kunstberg (Instagram):*
<https://www.instagram.com/p/B3WTEN5IhJL/>